

Skupni drugostopenjski
enopredmetni študijski program

PREVAJANJE (slovenščina -angleščina -francoščina)

Oddelek za prevajalstvo
Filozofske fakultete Univerze
v Ljubljani in INALCO/ISIT

Univerza v Ljubljani
Filozofska fakulteta

Podatki o programu

naziv: Skupni drugostopenjski enopredmetni študijski program **Prevajanje (slovenščina-angleščina-francoščina)**

trajanje: 2 leti

točke: 120 kreditnih točk po ECTS

Opis programa

Skupni študijski program Prevajanje (slovenščina-angleščina-francoščina) Oddelek za prevajalstvo izvaja z Nacionalnim inštitutom za vzhodne jezike in civilizacije (INALCO) ali Visokošolskim inštitutom za tolmačenje, prevajanje in management (ISIT) v Parizu. Program posreduje poglobljena znanja na področju prevajanja in prevodoslovja.

Na skupnem študijskem programu Prevajanje (slovenščina-angleščina-francoščina) slušatelji/slušateljice dobijo praktična in teoretična znanja s specialnih področij prevajanja (terminologije, leksikologije, semantike, podnaslavljanja, prevajalskih tehnologij, prevajanja umetnostnih in pravnih besedil), tolmačenja in prevajanja različnih besedil, ki segajo od ekonomskih, pravnih, naravoslovnih do literarno-humanističnih. Usposablja se za podnaslavljanje, lokalizacijo, terminološko delo in računalniško podprto prevajanje; usvajajo znanja lektoriranja, redakcije in preoblikovanja besedil za različne namene in potrebe različnih naročnikov. Slušatelji/slušateljice nadgradijo svoja jezikovna in jezikoslovna znanja, tako na področju prevodno usmerjenih besedilnih kompetenc kot z vidika položaja jezika v sodobni družbi. Teoretične prevodoslovne vsebine omogočajo refleksijo o prevodoslovju kot disciplini, o mestu prevoda in prevajanja v družbeno-kulturnem itn. kontekstu ter omogočajo seznanitev s teoretičnimi pojmi, potrebnimi za reševanje različnih (prevajalsko relevantnih) problemov. Pomemben obvezni del študijskega programa so poklicni vidiki prevajanja in prevajalska praksa, skozi katere se slušatelji/slušateljice seznaniijo s konkretnim poklicnim delovnim procesom.

Slušatelji/slušateljice se lahko med študijem odločijo za učenje dodatnega tujega jezika kot zunanjega izbirnega predmeta ter se v času študija udeležujejo mednarodnih študentskih izmenjav Socrates/Erasmus; pri skupnem študijskem programu je ta izmenjava vezana na partnersko univerzo.

Študij poteka na dveh ustanovah. Tri semestre študenti/študentke študirajo na Oddelku za prevajalstvo, katerega začetki segajo v 90. leta 20. stoletja (prvi vpis na Oddelku za prevajalstvo je potekal v študijskem letu 1997/1998), en semester pa na Nacionalnem inštitutu za vzhodne jezike in civilizacije (INALCO) ali na Visokošolskem inštitutu za tolmačenje, prevajanje in management (ISIT) v Parizu, visokokakovostnih ustanovah, ki poučujejo ta prevajanje in tolmačenje na visokošolski ravni. Skupni študijski program z inštitutom INALCO oz. ISIT se izvaja od študijskega leta 2010/2011.

Na Oddelku za prevajalstvo, inštitutih INALCO in ISIT poučujejo učitelji/učiteljice, ki so ugledni raziskovalci/raziskovalke na področju prevajanja, tolmačenja in prevodoslovja, jezikov in književnosti, družb in kultur, računalniških tehnologij ter drugih disciplin (npr. prava, ekonomije, medicine) v povezavi s prevajanjem. Učitelji/učiteljice so vpeti v številne nacionalne in mednarodne raziskovalne projekte in programe.

Oddelek za prevajalstvo FF UL zelo uspešno deluje v slovenskem in mednarodnem prostoru, o čemer pričajo članstva v uglednih prevajalskih in tolmaških organizacijah (CIUTI, EMCI, EMT, EULITA) in druge oblike sodelovanja (npr. projekti, konference, povezave med oddelki za prevajalstvo po svetu, skupni študijski programi, stiki z gospodarstvom) ter raznovrstne možnosti praktičnega usposabljanja, ki jih oddelek omogoča svojim študentom/študentkam.

Na Oddelku za prevajalstvo poteka vrsta dejavnosti: študentje/študentke sodelujejo v prevajalskih projektih, npr. *Kaj po svetu berejo za labko noč: prevodi otroških zgodb in pesmi* (v sodelovanju z Društvom slovenskih književnih prevajalcev) ter *Mladi prevajalci in njihov preboj na slovenski knjižni trg* (v sodelovanju s slovenskimi založbami), vsako drugo leto pripravljajo *Zbornik književnih prevodov Cliffhanger*, s svojimi prispevki se udeležujejo konferenc, ki jih tudi soustvarjajo (*konferenca Jezikovne tehnologije in digitalna humanistika*, *konferenca Slovenski jezik v prevodu*), se udeležujejo ekskurzij in drugih pritočasnih dejavnosti (kot je tradicionalna novoletna čajanka).

Predmetnik

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. letnik					
1. semester					
1. ¹ Specialna področja prevajanja	90 (oz. 60)		30 (oz. 60)	120	12
2. Prevodno usmerjene besedilne kompetence v angleškem jeziku I			30	30	3
3. ² Prevajalski seminar I: prevajanje iz angleščine v slovenščino			120	120	6
4. Prevodno usmerjene besedilne kompetence v francoskem jeziku			30	30	3
5. ³ Prevajalski seminar I med francoskim in slovenskim jezikom			120	120	6
2. semester					
6. Slovenski jezik: sociolingvistika in analiza diskurza	30		30	60	6
7. Zunanji izbirni predmet ali Prevajalska praksa II	30		30	60	6
8. Prevajalska praksa I			15	15	6
9. Prevodno usmerjene besedilne kompetence v angleškem jeziku II			30	30	3
10. ⁴ Prevajalski seminar II: prevajanje iz slovenščine v angleščino			60	60	3
11. Prevodno usmerjene besedilne kompetence v francoskem jeziku II			30	30	3
12. ⁵ Prevajalski seminar II med francoskim in slovenskim jezikom			60	60	3
2. letnik					
3. semester					
13. Splošno in uporabno jezikoslovje ⁶ INALCO/ ⁹ ISIT	60		60	120	6
14. Prevajalski seminar ⁷ INALCO/ ¹⁰ ISIT	60		60	120	12
15. Specializirani diskurz ⁸ INALCO/ ¹¹ ISIT	60		60	120	6
16. Zunanji izbirni predmet			30	30	6
4. semester					
17. ¹² Prevajalski seminar IV: prevajanje iz angleščine v slovenščino			60	60	3
18. ¹³ Prevajalski seminar IV med francoskim in slovenskim jezikom			60	60	3
19. Magistrski izpit					2
20. Magistrsko delo					20
21. Zagovor magistrskega dela					2

¹ Specialna področja prevajanja (študent/študentka izbere Prevajalske tehnologije in še tri druge predmete)					
	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Luščenje in upravljanje terminologije			30	30	3
2. Leksikologija	30			30	3
3. Semantika	30			30	3
4. Prevajanje umetnostnih besedil	30			30	3
5. Podnaslavljanje	30			30	3
6. Prevajalske tehnologije			30	30	3
 ² Prevajalski seminar I: prevajanje iz angleščine v slovenščino (med ponujenimi vsebinami modula izbira 2 seminarjev)					
	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): podnaslavljanje filmov in igranih oddaj I			60	60	3
2. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): podnaslavljanje dokumentarnih in govornih oddaj I			60	60	3
3. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): prevajanje literarnih in humanističnih besedil I			60	60	3
4. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): prevajanje strokovno-znanstvenih besedil			60	60	3
5. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): prevajanje pravnih besedil			60	60	3
6. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): prevajanje političnih besedil			60	60	3
7. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): upravljanje jezikovnih virov			60	60	3
8. Prevajalski seminar I (ANG-SLO): prevajanje literarnih besedil: proza in dramatika			60	60	3
 ³ Prevajalski seminar I med francoskim in slovenskim jezikom (med ponujenimi vsebinami modula izbira 2 seminarjev)					
	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajalski seminar I (FR-SLO): prevajanje strokovnih besedil I			60	60	3
2. Prevajalski seminar I (FR-SLO): prevajanje v francoščino: kulturnospecifična besedila I			60	60	3

4**Prevajalski seminar II: prevajanje iz slovenščine v angleščino (med ponujenimi vsebinami modula izbira 1 seminarja)**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajalski seminar II (SLO-ANG): prevajanje splošnih besedil			60	60	3
2. Prevajalski seminar II (SLO-ANG): prevajanje promocijskih besedil			60	60	3
3. Prevajalski seminar II (SLO-ANG): prevajanje kulturnospecifičnih besedil			60	60	3

5**Prevajalski seminar II med francoskim in slovenskim jezikom**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajalski seminar II (FR-SLO): prevajanje humanističnih in literarnih besedil			60	60	3

6**Splošno in uporabno jezikoslovje – INALCO (študent/študentka izbere 6 KT)**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Uvod v tolmačenje (obvezen izbor)			30	30	3
2. Lokalizacija			30	30	3
3. Informacijski pristop k večjezičnosti	30			30	3
4. Leksikologija, terminologija in slovaropisje	30			30	3
5. Žanrska besedila in jezikovna raba			30	30	3
6. Semantika večjezičnih besedil			30	30	3
7. Prevajalska orodja			30	30	3
8. Vodenje prevajalskih projektov			30	30	3
9. Morfosintaksa in jezikovna tipologija			30	30	3
10. Informacijska orodja za tvorjenje slovarjev			30	30	3
11. Leksika in morfologija			30	30	3

7**Prevajalski seminar – INALCO (študent/študentka izbere 12 KT)**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajanje literarnih besedil med slovenščino in francoščino			30	30	3
2. Prevajanje splošnih besedil med francoščino in slovenščino			30	30	3
3. Prevajanje znanstvenih in tehničnih besedil med angleščino in francoščino			30	30	3
4. Prevajanje poslovnih in marketinških besedil med francoščino in angleščino			30	30	3

8**Specializirani diskurz – INALCO (študent/študentka izbere 6 KT)**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Terminologija (obvezen izbor)	30			30	3
2. Uvod v pravo	30			30	3
3. Uvod v mikro- in makroekonomijo	30			30	3
4. Mednarodna ekonomija	30			30	3
5. Uvod v marketing	30			30	3

9**Splošno in uporabno jezikoslovje – ISIT (študent/študentka izbere 6 KT)**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Računalniško podprto prevajanje			30	30	1
2. Splošno prevodoslovje z zgodovino prevajanja	30			30	1
3. Splošno prevodoslovje	30			30	2
4. Uporabno prevodoslovje za študij angleščine			30	30	2
5. Internet in kulturni vplivi			30	30	2

10**Prevajalski seminar – ISIT (študent/študentka izbere 12 KT)**

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajanje v angleščino: splošna besedila			30	30	3
2. Prevajanje v angleščino: strokovna besedila			30	30	3
3. Prevajanje v francoščino: kulturnospecifična besedila			7,5	7,5	3
4. Prevajanje v slovenščino: splošna besedila			7,5	7,5	3

11Specializirani diskurz – ISIT (študent/študentka izbere 6 KT)

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Tehnike govora v profesionalnem okolju v angleščini		30		30	3
2. Ekonomija			22,5	22,5	2
3. Medkulturno znanstveno in tehnično sporazumevanje			15	15	2
4. Človeški viri	15			15	1
5. Mednarodno pravo		30		30	3

12Prevajalski seminar IV: prevajanje iz angleščine v slovenščino (med ponujenimi vsebinami modula izbira 1 seminarja)

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajalski seminar IV (ANG-SLO): podnaslavljanje II			60	60	3
2. Prevajalski seminar IV (ANG-SLO): prevajanje humanističnih in literarnih besedil II			60	60	3
3. Prevajalski seminar IV (ANG-SLO): prevajanje poslovne korespondence in pogodb			60	60	3
4. Prevajalski seminar IV (ANG-SLO): prevajanje političnih in strokovnih besedil II			60	60	3
5. Prevajalski seminar IV (ANG-SLO): lokalizacija in prevajalski projekti			60	60	3
6. Prevajalski seminar IV (ANG-SLO): dvojezična leksikologija in leksikografija			60	60	3

13Prevajalski seminar IV med francoskim in slovenskim jezikom

	predavanja	vaje	seminar	skupaj	kreditne točke
1. Prevajalski seminar IV (FRA-SLO): dvojezična terminografija			60	60	3

Vsebinska predstavitev izbranih predmetov

Teorija prevajanja

Predmet obravnava različne vidike teorije prevajanja, in sicer od Cicera in Hieronima do najsodobnejših prevodoslovnih smeri (postkolonialne, feministične, sociologija prevajanja). Poseben poudarek je na etičnem premisleku in etičnih posledicah posameznih prevodnih in prevajalskih odločitev.

Slovenski jezik: sociolingvistika in analiza diskurza

Predmet obravnava različne pristope k analizi diskurza; razmerja med jezikovnimi, besedilnimi in sporazumevalnimi normami; stilistično ustreznost besedila; semantiko besedila; kognitivne vidike besedilnih procesov; vpliv sociolingvističnih dejavnikov na oblikovanost besedila.

Prevajalska praksa I

Predmet predstavlja tritedensko prakso v okolju, ki zaposluje prevajalce. Študentke in študenti v času praktičnega usposabljanja spoznavajo prevajalsko delo in delovno okolje. Ob priporočeni tritedenski podaljšavi prakse se praksa prizna kot zunanji izbirni predmet (Prevajalska praksa II).

Prevodno usmerjene besedilne kompetence v francoskem jeziku I

Predmet obravnava značilnosti pisnega in govornega diskurza v francoskem jeziku, retorične konvencije in jezikovne značilnosti izbranih žanrov (strukturo, tipične jezikovne lastnosti), položaj bralca/poslušalca v primerjavi s položajem pisca/govorca. Obravnavani koncepti se prenašajo na tvorjenje besedil.

Specialna področja prevajanja: prevajalske tehnologije

Predmet vključuje pregled prevajalskih tehnologij, spoznavanje programov s pomnilniki prevodov, datotečnih formatov in zapisov, programa SDL Trados Studio, orodij za zagotavljanje kakovosti, lokalizacijskih orodij, jezikovnih tehnologij in prevajanja, strojnega prevajanja in pridobitev certifikata SDL Trados.

Specialna področja prevajanja: prevajanje umetnostnih besedil

Predmet obravnava literarni prevod in literaturo, medbesedilnost in literarno stilistiko, pomen zvoka in lika v besedilu, ritem in metrum, osnovne metrične sisteme, aliteracijo, asonanco in rimo, izbiro izrazov, tropov, razširjenih figur, tipe pripovedovalcev in perspektiv, književne zvrsti in vrste, tudi z vidika prevajalskih problemov.

Splošno in uporabno jezikoslovje: uvod v tolmačenje (INALCO)

Predmet obravnava zgodovino tolmačenja (z razliko med pisnim prevajanjem in tolmačenjem), glavne šole tolmačenja, delo tolmača, poklicna združenja, kakovost in etiko tolmačenja, poklicne oblike in vrste tolmačenja, značilnosti tolmaškega dela, tolmaške kompetence ter delovna orodja, opremo in okolje.

**Splošno in uporabno jezikoslovje:
internet in kulturni vplivi (ISIT)**

Predmet obravnava kulturne vplive na grafično in strukturno organizacijo vmesnikov; kategorizacijo, hierarhično razporeditev in uredniško delo; teoretične vidike tozadevne problematike; usvajanje in uporabo orodij za delo v medkulturnem kontekstu; sodelovanje, sooblikovanje in organizacijske strukture.

**Prevajalski seminar: prevajanje poslovnih
in marketinških besedil med francoščino
in angleščino (INALCO)**

Predmet vključuje prevajanje med francoščino in angleščino, in sicer poslovnih in marketinških besedil ter besedil s področja oglaševanja in podjetniške korespondence.

**Prevajalski seminar: prevajanje v
angleščino: strokovna besedila (ISIT)**

Predmet vključuje prevajanje besedil naslednjih področij: ekonomija, človeški viri, trajnostni razvoj, politika, pravo, informatika, kmetijstvo, biologija, kemija, elektrotehnika, medicina, metalurgija, atomska energija, naravoslovje, telekomunikacije, transport, nove tehnologije ipd. Simulirajo se poklicne situacije.

**Prevajalski seminar I (ANG-SLO):
podnaslavljanje filmov in igranih oddaj I**

Predmet vključuje analizo značilnosti podnaslavljanja in samostojno podnaslavljanje z evalvacijo: podnaslovni postopek (s prevajalskimi in tehničnimi vidiki); oblikovanje in načela zgoščevanja besedila; jezik podnapisov z zvrstmi, kulturnospecifičnimi izrazi, jezikovnimi in jezikovno-slikovnimi igrami; prevajanje po časovnih kodah.

**Prevajalski seminar I (FR-SLO):
prevajanje strokovnih besedil I**

Predmet vključuje prevajanje različnih poslovnih in strokovnih besedil ob upoštevanju njihovih posebnosti (upovedovanje, izrazje, frazemi) ter različnih strokovnih in jezikovnih virov. Prevajanje političnih besedil je osredotočeno na časopisne članek in dokumente o dogajanju v Franciji, Evropi in širšem mednarodnem prostoru

**Prevajalski seminar I (FR-SLO):
prevajanje v francoščino:
kulturnospecifična besedila I**

Predmet je namenjen razvoju jezikovne, prevajalske in medkulturne kompetence, razvoju občutljivosti za kulturno specifičnost francoskih in slovenskih besedil ter izoblikovanju strategij prenosa slovenskih elementov besedila v francoščino. Del vsebin predstavlja obravnava izbranih poglavij francosko-slovenske protistavne analize.

**Prevajalski seminar II (FR-SLO):
prevajanje humanističnih
in literarnih besedil**

Predmet obsega obravnavo in prevajanje humanističnih besedil različnih področij, kar vključuje analizo zakonitosti prevajanja teh besedil, tudi glede na pričakovanja, zahteve in norme ciljne publike. Literarni sklop vključuje prevajanje poezije in proznih besedil, ob upoštevanju različnih slogovno-retoričnih vidikov.

**Prevajalski seminar IV (ANG-SLO):
lokalizacija in prevajalski projekti**

Predmet pokriva uvod v lokalizacijo, spoznavanje jezikov za označevanje in datotečnih formatov (s pretvorbami), elementov tehničnega prevajanja, trženjskega prevajanja z zgradbo spletišč, prevajalska in lokalizacijska orodja ter celovito izvedbo prevajalskega projekta za realnega naročnika.

Pogoji za dokončanje programa

Za dokončanje programa mora študent oz. študentka opraviti vse obveznosti, ki jih določajo študijski program in učni načrti predmetov, predpisanih na izbrani smeri v skupnem obsegu 120 KT. Pripraviti in zagovarjati mora magistrsko delo v okviru magistrskega seminarja ter opraviti večdelni magistrski izpit, kot ga določa predmetnik.

Strokovni profil in veščine

Magistri/magistrice prevajanja so visokokvalificirani prevajalci/prevajalke, ki znajo vzpostavljati uspešno komunikacijo večinoma med pripadniki različnih kultur in jezikov. Poleg tega se lahko profesionalno soočajo z zahtevami trga in so se sposobni prilagajati spremembam na prevajalskem trgu. Magistri/magistrice prevajanja imajo visoke kompetence iz prevajanja besedil različnih besedilnih tipov z različnih področij, od ekonomije, prava, naravoslovnih znanosti do humanističnih in literarnih besedil, in sicer iz dveh tujih jezikov; imajo znanja, ki jim omogočajo lektorirati in preoblikovati besedila za potrebe različnih naročnikov in za različne namene; imajo visoke kompetence za opravljanje terminoloških del, za računalniško podprto prevajanje, za redakcijo strokovnih besedil raznih besedilnih tipov v skladu s konvencijami ciljnega jezika. Magistrski program tako prevajalke in prevajalce usposablja za strokovno in literarno prevajanje, za podnaslavljanje, lokalizacijo in računalniško podprto prevajanje ter za leksikografska in terminološka dela. Visoke kompetence s področja prevodoslovja magistrstom/magisticam omogočajo lastno razumevanje teoretičnih načel, njihovo vrednotenje in prenos v praktično delo ter identifikacijo in reševanje problemov pri delu.

Zaposlitvene možnosti

Magister/magistrica prevajanja se lahko zaposli kot uslužbenec/uslužbenka v javnem ali zasebnem sektorju ali v svobodnem poklicu, in sicer tako v slovenskem kot v mednarodnem prostoru.

Delovna mesta magistrstov in magistric prevajanja: podjetja in zasebni zavodi; prevajalska podjetja in podjetja za lokalizacijo; turistične agencije, gostinstvo, prodaja; javna uprava (ministrstva); osnovno šolstvo; visoko šolstvo (univerza) in raziskovanje; institucije Evropske unije (Evropska komisija, Evropski parlament, Generalni direktorat za prevajanje); zdravstvo; novinarstvo; samostojni podjetniki/podjetnice.

Dejavnosti magistrstov/magistric prevajanja pokrivajo prevajanje, podnaslavljanje, lokalizacijo in računalniško podprto prevajanje, leksikografska in terminološka dela, raziskovanje, lektoriranje, revizijo in oblikovanje različnih vrst besedil, vzpostavljanje medkulturne in medjezikovne komunikacije (npr. stiki s tujino), izobraževanje in druga dela jezikovne industrije.

Poudarimo lahko, da potrebe tako v slovenskem kot v evropskem (mednarodnem) prostoru po visoko usposobljenih prevajalcih/prevajalkah naraščajo.

Kontakti za nadaljnje informacije

Oddelčno tajništvo

Mojca Golob
mojca.golob@ff.uni-lj.si
Soba 30

Telefon

+386 1 241 15 00

Uradne ure

od ponedeljka do petka
od 11.00 do 13.00

Skrbnica študijskega programa

Sonia Vaupot
sonia.vaupot@ff.uni-lj.si

Spletna stran oddelka

<https://prevajalstvo.ff.uni-lj.si/>

Za dodatne informacije o študiju se lahko obrnete tudi neposredno na študente in študentke Filozofske fakultete, in sicer na e-poštni naslov tutorstvo@ff.uni-lj.si.

Zakaj študirati na skupnem študijskem programu Prevajanje (slovenščina-angleščina-francoščina)

»Zaključila sem študij skupnega magistrskega programa druge stopnje (smer slovenščina-angleščina-francoščina), ki ga izvaja Oddelek za prevajalstvo v sodelovanju s francoskim inštitutom za orientalske jezike in kulture INALCO. V sklopu tega programa sem na izmenjavi v Parizu pridobila dragocen vpogled tako v slovenski kot v francoski akademski sistem, dodatne izkušnje in poznanstva in tudi prvo profesionalno izkušnjo z literarnim prevajanjem. Sodelovala sem tudi pri francosko-slovenskih literarnih projektih ter se preizkusila v prevajanju iz prvega v drugi tuji jezik in obratno. Na Oddelku za prevajalstvo sem dobila tako teoretično znanje kot tudi izkušnje v dejanskem delovnem okolju prevajalca. Pisanje magistrskega dela v francoščini je morda predstavljalo določen izziv, ki pa ga zaradi kakovostnega študija in izkušenj z izmenjave ni bilo težko premagati.«

– Nina Brezar, alumna skupnega študijskega programa druge stopnje Prevajanje